

YTTRANDE
2016-02-29

Dnr 14/16

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remiss - Riksantikvarieämbetets rapport Översyn av regelverket om de kyrkliga kulturminnena (dnr Ku2015/02346/KL)

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation lämnar detta yttrande i rollen som rådgivare i begravnings- och kyrkogårdsfrågor till Svenska kyrkans församlingar/pastorat, vilka äger och förvaltar ungefär 3 200 aktiva begravningsplatser samt ett antal ödekyrkogårdar.

Sammanfattning

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, som deltog i referensgruppen under arbetet med översynen, finner redovisningen väl genomförd och sammanfattad i remitterad rapport. Nedan lämnas några synpunkter och förslag med anledning av rapporten.

Förslag till förtydliganden m.m.

I lagtexten föreslås för tillståndspliktiga åtgärder en omformulering från *väsentligt ändra* till *kulturhistoriska värden minskar* (4 kap. 3 och 13 §§ kulturmiljölagen). Däremot på sidorna 6, 55 och 56 i rapporten redogörs för formuleringen *påverkan på kulturhistoriska värden*. Det är skillnad på att *minska* kulturhistoriska värden och att *påverka* desamma. Det senare behöver inte nödvändigtvis innebära att de kulturhistoriska värdena minskar, det kan bli tvärtom. Vi utgår från att den i lagtexten föreskrivna ändringen är den korrekta.

Med anledning av punkt 2 i den föreslagna definitionen av kyrkotomt (2 §) vill vi framhålla att det är i ytterst få fall som 2 kap. 14 § begravningslagen har tillämpats. Ett stort antal idag klassade kyrkotomter – kyrkogårdar som upphört användas som begravningsplatser – faller inte inom denna definition. Det skulle vara önskvärt om man kunde finna en definition av begreppet kyrkotomt som inkluderar det stora antal begravningsplatser som ligger i direkt anslutning till en kyrkobyggnad men som sedan en längre tid inte används för begravningsändamål. Vårt syfte är att begravningsverksamheten inte ska belastas med kostnader för sådant som inte tillhör denna verksamhet. Eftersom begravningsverksamhetens kostnader och intäkter ska särredovisas är det mycket viktigt att begreppet kyrkotomt tydligt definieras så att kostnader för kyrkotomter inte felaktigt påförs begravningsverksamheten.

I vårt tidigare yttrande (2015-04-13) över Riksantikvarieämbetets *Översyn av regelverket om de kyrkliga kulturminnena* påtalades de oklarheter som rör definitionerna av kyrkliga inventarier och fast anordning på begravningsplats. Vad som är fast anordning tolkas på olika sätt bland handläggare. Det får till följd att en förteckning över kyrkliga inventarier ibland omfattar dessa anordningar och ibland inte. Enligt Riksantikvarieämbetets *Vägledning för tillämpning av Kulturminneslagen, Kyrkliga kulturminnen* (4 kap. 1-18 §§) är fasta anordningar på begravningsplatser inte att anse som kyrkliga inventarier. Enligt vår mening ska dock sådana tas upp i en särskild förteckning i syfte att säkerställa att kontroll och tillsyn sker. Som regelverket idag är uppbyggt är det otydligt vad som gäller för fast anordning. Vi vill även påtala att de olika förteckningarna ligger inom olika verksamhetsområden. Det är församlingen som ansvarar för förteckning över kyrkliga inventarier men enligt Svenska

kyrkans arbetsgivarorganisationens mening är det begravningshuvudmannen (som kan vara församling eller pastorat) som ska ansvara för den särskilda förteckningen över fasta anordningar på begravningsplats. Vi föreslår därför att det under rubriken Begravningsplatser (4 kap. KML) tas in en bestämmelse som anger att fast anordning på allmän begravningsplats för vilken församling eller pastorat är huvudman ska förtecknas på samma sätt som framgår av 15 §.

Med anledning av att det i rapporten påstås råda brist på resurser och kompeten inom vissa sakområden vill vi framhålla att det hos Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation finns kompetens inom det gröna kulturarvet som vi gärna delar med oss av.

Helén Källholm
VD

Eva Årbrandt Johansson
Jurist/chef Begravnings-
och kyrkogårdsenheten